

ریش آبی

لالی نوتوم

ترجمه
ویدا سامعی

فرهنگ نهرنو
پایبکاری نشر آسم
دهران - ۱۳۹۵

ریش آبی
ترجمه
ویدا سامعی
Barbe Bleue
Amélie Nothomb
Albin Michel, Paris, 2012

هنگ‌نشرنو
تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم، شماره سیزده
تلفن ۸۷۴۰۹۹۱
۱۳۹۵
۱۱۰۰
سپیدار
ناظر چ
من سراج
همه حقوق محفوظ است.

فهرست کتابخانه ملی
سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
موضوع
شناسه افزوده
رده‌بندی کنگره
رده‌بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
نوتمبر، آملی، ۱۹۷۰ - m. Nothomb, Amélie
ریش آبی / امل نه : ترجمه ویدا سامعی.
تهران : فرهنگ نشر، ۱۳۹۵.
۱۳۶ص.
کتابخانه ادبیات داستانی مع
۹۷۸-۶۰۰-۷۴۳۹-۵۰۰۰
فیبا
داستان‌های فرانسه -- قرن ۲۰م.
سامعی، ویدا، ۱۳۵۴ - مترجم
PQ۲۶۸۳ / و۲ر۹ ۱۳۹۴
۸۴۳/۹۱۴
۳۹۴۹۲۷۱

قیمت ۱۰۰۰۰ تومان
مرکز پخش آسیم
تلفن و دورنگار ۸۷۴۰۹۹۲-۵

مقدمه

املی نوتوم متولد بلژیک است. در بروکسل به دنیا آمده است و به اقتضای همین جبر جغرافیایی از نو تولد با زبان فرانسه آشنا شده و به راحتی فرانسه می نویسد و حرف می زند. - خودش. بر صاحبهای گفته که در ژاپن به دنیا آمده، اما مدارک ثبت تولد او در بلژیک خلاف این را می گویند. مخالفان املی نوتوم هم با اشاره به چنین مطالبی، او را به دادن اطلاعات عجیب و غریب در مورد زندگی اش شهره می دانند.

پدرش از اشراف زادگان بلژیکی است و دو سال بعد از تولد املی، او و دیگر اعضای خانواده اش را به اوزاکای ژاپن می برد و در آنجا چهار سال کنسولگری بلژیک را در کشور آفتاب تابان اداره می کند. این دوره از زندگی املی نوتوم جای خود را در شکل گیری شخصیت ادبی این نویسنده محکم می کند. بعد از چهار سال اقامت در ناگاساکی، املی همراه با خانواده اش مهمان شهرهای دیگری از جمله پکن و نیویورک و هنگ کنگ می شود، اما هیچ کدام به اندازه فرهنگ و سنت ژاپنی در این دخترک شیطان و کنجکار تأثیرگذار نبوده است.

دهه نود آغاز شده است و املی که حالا دیگر بزرگ شده بعد از فارغ التحصیل شدن از دانشگاه بروکسل در رشته زبان شناسی تاریخی شروع به نوشتن می کند. علاقه و گرایش او به ادبیات، او را که هنگام تولد نامش فابیین کالر نوتوم ثبت شده، از زندگی چمدانی ناشی از شغل پدرش به پشت میز کوچکی می کشاند. در سال ۱۹۹۲ و در ۲۶ سالگی اولین کتاب خود را به چاپ می رساند و رسماً با نام املی نوتوم خود را به همه معرفی می کند. از آن تاریخ تاکنون تقریباً هر سال یک کتاب به چاپ رسانده است. کتاب ریش آبی بیست و یکمین داستانی است که املی نوتوم به چاپ رسانده و اکنون جوایز زیادی نیز دریافت کرده است. املی نوتوم در سال ۲۰۱۴ نیز به عضویت آکادمی سلطنتی زبان فرانسه در بلژیک در آمده و علاوه بر آن ریاست هیئت امناء کتاب را در فرانسه و بلژیک به عهده داشته است. انتشارات البی بشل، فرانسه که یکی از مهمترین ناشران فرانسوی است از سال ۱۹۹۲ تاکنون هر سال و در ماه سپتامبر که مصادف با فصل آغاز مدارس و بازگشت به کلاس از ته لیلا تابستانی است، یک کتاب از وی را منتشر و راهی بازار کتاب کرده است.

اینها همه در بیوگرافی املی نوتوم یا نوتومب - آن گونه که در ایران می شناسند - آمده است. یک رمان نویس، نویسنده ریم پلیسی نویس زن که خوب می داند چگونه داستان را شروع کند، روح رسانند، و پایان بدهد. یک عشق سرخورده در اکثر داستان های املی نوتوم خود رتورسی شخصیت اصلی داستان و قتل های پیچیده از مشخصات داستان های املی نوتوم است. در اکثر داستان هایش کلمات و اصطلاحات اختراعی به چشم می خورد، چیزی که کمی کار مترجم را دشوار می کند اما همین است که داستان های او را جذاب می کند. به شامپاین علاقه خاصی دارد و در تمام داستان هایی که تاکنون به چاپ رسانده از این نوشیدنی طلایی رنگ حرف زده و آن را به یکی از موضوعات مهم گفت و گوهای قهرمان های داستان هایش تبدیل کرده است. در تمام مصاحبه هایش هم اشاره می کند که نمی تواند از شامپاین بگذرد.

کلاه‌های عجیبی بر سرش می‌گذازد و خودش می‌گوید از اینکه کارهای جدید را شروع کند نمی‌ترسد. در یک مجموعه انیمیشن فرانسوی که به زندگی گروهی از انسان‌های ماقبل تاریخ اما با اطلاعات امروزی می‌پردازد نقش دارد و با نام دیانا شناخته می‌شود. عاشق سفر است و بسیار هم حاضر جواب است. از معدود نویسندگانی است که یک اتاق به عنوان دفتر کار اختصاصی در ساختمان بزرگ انتشارات الین میشل به ایشان اختصاص دارد.

با خوانندگان کتاب‌هایش ارتباط خوبی دارد و همیشه در تمامی برنامه‌های دیدار با مخاطبانش، علاوه بر کلاه بزرگ و سیاهی که به سر می‌گذارد لبخندش را نیز ترک نمی‌کند. خود او در مصاحبه‌ای با روزنامه فیکارو می‌گوید: اگر ارتباط و نامه‌نگاری از سوی مخاطبانش قطع شود یک خلا برای زندگی‌اش ایجاد خواهد شد. در همین مصاحبه اصلی نوتوم اعتراف می‌کند که بیش از دو هزار نفر از خوانندگانش به طور دائم نامه‌نگاری دارد و روزانه به هزار بیانگین هشت نامه می‌نویسد.

شاید همین شخصیت خاص و چندوجهی او بود که مرا به ترجمه کتاب ریش آبی تشویق کرد. داستانی است که در فضای کوچکی اتفاق می‌افتد اما گستردگی زیادی دارد. شخصیت‌های غامبی که از آنها نقل می‌شود بر بدنه اصلی داستان اثر می‌گذارند و داستان به آرامی روشن شدن سرنوشت این شخصیت‌های مخموم است که پیش می‌رود. نکته‌ای هستند که در زبان فارسی شاید معنای روشنی نداشته باشند و برای توضیح دادن آنها شما خوانندگان عزیز را به پانویست ارجاع داده‌ام. امیدوارم این پانویست به توضیحات و متن داستان آزاردهنده نباشد.

یکی از مهم‌ترین اصولی که برای ترجمه این کتاب از ابتدا بر آن تأکید داشتم و با همراهی ناشر محترم، به‌ویژه کمک آقای امیرحسین مهدی‌زاده، میسر شد، رعایت اخلاق کپی رایت و کسب اجازه از انتشارات الین میشل برای ترجمه این کتاب به زبان فارسی بود. کلمه امر مقدسی است و باید به نویسنده و خالق آن احترام گذاشت.

یک نکته هم ضروری به نظر می‌رسد و می‌خواهم اینجا بیان کنم: در هر ترجمه‌ای و پیش از آنکه اثر به دست شما خوانندگان برسد، علاوه بر مترجم که کار ترجمه را برعهده دارد، نقش ویراستار مهم و بسیار هم مهم جلوه می‌کند. برای ترجمه ریش آبی بر روی هر کلمه‌ای که به کار برده‌ام مکث‌های طولانی داشته‌ام و تلاش کرده‌ام نزدیک‌ترین واژه‌ها را به زبان نویسنده انتخاب کنم تا هم به اصل داستان وفادار بمانم و هم داستان برای خواننده ملموس باشد اما بدون بازخوانی و ویراستار محترمی که این کتاب را پیش از رسیدن به دست شما مطالعه و اشکالات آن را برطرف کرده است، این اثر حاصل نمی‌شد. در این مجال، فرصت را مغتنم می‌شمارم تا سپاس خود را از اسرار محترم و ویراستار عزیزی که این زحمت را به دوش گرفته‌اند دوباره بیان کنم.

امیدوارم خوانندگان ریش آبی لذت ببرید و این لذت بهانه‌ای باشد تا با ترجمه جدیدی از کتاب دیگری از این نویسنده عجیب و جنتجالی دوباره مهمان شما خوانندگان عزیز باشیم.

ویدا سامعی